

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 „ — „
Negyedévre . . . 1 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 50 „
Egyes szám ára 5 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádasy-féle ház)
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszó-
lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként háromszor: **kedden, csütörtökön és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér). Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér). Köszl János (fő-tér). BöhmManó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben

Szerencse vadászok.

A fényezés, urhatnáság, tisztességes munka kerülése, folytonosan terjed a mai társadalom különböző rétegeiben, mely azt eredményezi, hogy mindinkább nő azok száma, akik szerencsére vadásznak. A tulságba vitt fényezés, a vagyonosokat utánozni törekvő urhatnáság, a tisztességes munka kerülése sok embert arra ösztönöz, hogy fusson a szerencse után és kieroszakolja tőle a kényelmes, fáradság nélkül való megélhetést. Természetes dolog, hogy sokan e céluakat különböző utakon és különböző eszközökkel vélik elérni s ha esalódás követi ebbeli igyekezetüket, meghasonlanak az étellel, gyűlölik a társadalmat, irigykedés támad bennök a vagyonosabbak iránt s ilyen helyzetekben nem riadnak vissza a legtisztességtelenebb dolgok elkövetésétől sem, hogy nehezebb munka nélkül megélhessenek.

Az olyan ember, aki kezének munkája után akar megélni, felhasználja az időt, nem engedi annak egyetlen percét sem elrepülni anélkül, hogy ne értékesítette volna. A tisztességes számitásu, önerejére támaszkodó ember, ernyedetlen szorgalmat fejt ki, kevéssel megelégszik, takarékoskodik, hogy jövőjét biztosítsa. Nem így tesznek azok, akik a véletlen szerencse szeszélyétől várják a boldogságot, hogy könnyű szerrel pénzhez juthassanak.

Nem mondom én, hogy ez előtt is nem voltak emberek, akik a szerencsét, véletlen meggazdagodást keresték és éjszakákat töltöttek el a kártyaasztal mellett, hol ezeket biztak a szerencse oda itélésére, mely némelyek teljes elszegényülésére vezetett, de a szerencse hajhászás távolról sem üzetett úgy, mint ma, midőn a napszámostól fel a legtöbb ember e bajban szenved.

Megtörtént ez előtt is, hogy voltak emberek, akik a kártyaasztaloknál szereztek vagyont, vagy elvesztették mindenüket, de ez a játékszenvedély nem annyira nyereség vágy volt, mint divatos szórakozás. Ma azonban szervezett bandák alakulnak — különösen nagyobb városokban — melyek rendes foglalkozásnak tekintik a kártyával való

szerencse vadászatot és különféle fogásokkal, előre megbeszélte és megállapított módon fosztják ki a szerencsétlen áldozatot, akit hálójukba kerítettek, vagy aki önként rohant veszedelmébe, midőn ilyen szervezett banda körébe lépett. Míg a tisztességes munkában elfáradott ember békén alussza át az éjszakát, az ilyenek az éttermek és kávéházak bűzhődt levegőjében virasztanak és fosztogatják a kiszemelt áldozatot s megütközés nélkül fogadják, ha az éjszakai bűnös játék után a pénztől kifosztott szerencsétlen golyót röpit zavart agyába.

A szerencsevadászat sok embert kivetkőztet becsületéből és a képzelte boldogság után való vágy oly dolgok elkövetésére ösztönzi, melyek erkölcsileg halottá, vagyonilag koldussá teszik őket. Akkor aztán elveszti a magáról megfellebbezett a szerény és tisztességes jövedelemmel be nem érő állását és a becsületet.

Egyáltalában igaz az, hogy a szerencsevadászat kevés embernek sikerül, de a legtöbbet veszedelmébe dönti, olykor szegénységbe taszítja. A tevékeny és kevéssel beérő, becsületüket féltő emberek boldogok e földön igazán és nem azok, a kik a kártyaasztalnál, lutrisboltok, sorsjegyek huzásából, hamisításokból igyekeznek szerencséjüket megállapítani.

Egyéves önkéntesek vizsgálata. A közös hadügyminiszterium legközelebb változtatásokat fog tenni az egyéves önkéntesek vizsgálati rendjén. Ugyanis azok, akik nem tettek érettségi vizsgálatot, eddig csak olyan városokban tehettek egyéves önkéntesi vizsgálatot, ahol hadosztály-parancsnokság van; ezentul mindenütt, ahol gimnázium van, letehetik az önkéntesi vizsgát. Újabb változás lesz az is, hogy ezentul a vizsgáló biztosokat a katonai és politikai hatóságok fogják deignálni. Azokat a jelöltet, akik egy tárgyból elbuknak, ezentul három hónap mulva javítóvizsgára bocsátják, akik több tárgyból buknek el, azok csak egy év mulva ismételtetik a vizsgát. Illetékes helyen azt állítják, hogy a magyar kormány már is hozzájárult ezekhez a változtatásokhoz.

Külföld.

Megtámadott expedíció. A haágai hivatalos lap külön kiadásában a kormányhoz csak tegnapelőtt érkezett és 27-éről keltezett táviratot közöl, melyben Vetter tábornok, a Lombok expedíció parancsnoka, a következőket közli: Augusztus 25-én este 11 órakor Tjakra Negaránál megtámadták csapatunkat. A tüzelés másnapig tartott. Huszonhatodikán 14 halottunk és 85 sebesültünk volt. Vízhiányban szenvedtünk. A veszteség a Mataramba való visszavonulás közben jelentékenyen növekedett. Este 8 órakor a Bielevelt-csapat, mely nagy veszteségeket szenvedett, a sziget belsejéből odaérkezett. A támadásra áttérni lehetetlen volt, mert a csapatok Tjakra-Negara és Mataram közt be voltak zárva. Huszonhetedikén kerülő utakon Ampanamba vonultunk vissza. Ezután megállapítottat a szenvedett veszteség. Négy tiszt és 63 katona életét vesztette s 12 tiszt és 153 katona megsebesült. 6 tiszt és 148 katona hollétérol mit sem tudunk. Matramban négy ágyú is elveszett. A sziget belsejében lévő Lawick von Pabst csapatnak sorsa ismeretlen. A hadihajókról 200 embert s néhány ágyút partra szállítottak.

A khina és japáni háború. A londoni Times-nek jelentik Shanghaiból: A khinaiak ötezer koreai támogatásával a japán hadsereget visszaverték Kai-Szöngig, Soeultól nagyven mértföldnyire északra. A japánok nagy veszteséget szenvedtek. A khinaiak egyre előbbre nyomulnak és a koreaiak mindenütt támogatják őket.

Az iskola és az élet.

A polgári, illetve felső-leányiskolát közoktatási szempontból általában csak mint középtanfolyamot szokták tekinteni, melyben elméleti előkészítést nyer a leánynövendék arra, hogy az ugynevezett női szaktanfolyamokra legyen bocsátható. S a polgári leányiskolák mai vezetésében általában ma az a szellem az irányadó, hogy az oktatás minden igyekezetét arra összpontosítsa, hogy a növendék az elméleti ismeretekben kifogástalan előkészítést nyerjen. Midőn a nőnevelés szempontjából, a polgári leányiskola hivatásával szemben felállított ezen tapasztalattal foglalkozunk, akkor egyszersmind az étellel számolunk s úgy találjuk, hogy mindazok egyoldalulag s ferdén fogják fel a leányiskolák hivatását, kik abban semmi egyebet nem látnak, mint

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

A vér.

Írta: Meszlényi Antal.

Még úgyszólván gyermekek voltak Délia és Endre, mikor megszerették egymást. Endre szülői fiuknak szánták Déliát, kinek anyja szerény anyagi viszonyok között élt. Délia szép növésű, üde leány volt, a város legszebb leánya. És ez büszkeséggel töltötte el Endre szülőit. Endre mielőtt a fővárosba utazott tanulmányait folytatandó, ezt mondotta Déliának:

— Tanulni fogok, emberré leszek, hogy méltó lehessen kezrede. Esküdjél meg, hogy hű maradsz hozzám.

Délia szívére szoritotta kezét, az eskü elhangzott.

... És az ifju rabja lett a tudományoknak. Dolgozott, tanult. Emberré lett.

Repeső szívvvel jött vissza szülővárosába. Felkereste a fészket, melyben Déliát hagyta. Az a fészek — üres volt. Idegenek foglalták el a kis lakást, melyben anyjával lakott. És mikor ezeket megkérdezte, csak annyit tudott meg tőlük, hogy Délia nem költözött el a városból. Endre keresésére indult. Végre rátalált. Vakító fény, szédítő pompa vette körül. Midőn meglátta őt fényben, pompában, észébe jutott, hogy nyomorban hagyta. Gyötrő gyanu ébredt lelkében. Délia hintaszéken pihent. Labainál egy funlandi eb heverészett, mely morogva fordult baloldalára, mikor Endre belépett. Délia felrezzent.

— Ki jár itt?

— Én...

Délia nem ismerte fel mindjárt Endrét. Azalatt a négy esztendő alatt, míg nem látta, férfi lett a gyermekből. Félénken szólott:

— Ön uram, ha nem csalódom...

— Oh, mondd neved... Endre vagyok!

Délia agyában világosság támadt. Most már tudta: ki áll előtte. Önfeledten szaladt felé, de midőn szemeik találkoztak, mikor látta, hogy annak a becsületes arcnak minden vonása egy-egy élő vád, reszketni kezdett s érezte, hogy nem méltó annak a férfinak ölelésére, tiszta szerelmére.

— Mi tartóztat vissza, hogy mint egykoron keblemre hajtsd fürtös fejedet? Gondolod tán: kevébé szeretlek, mint egykoron? Leveleimben nem írák e le érzelmeim hűségét, hogy hitvesemmé teszlek. Én megtartottam eskümet. De szólj: mit keressz itt e pompában, vendég volnál te itt csak úgy, mint én?...

— Ne így Endre, ne így szóljon hozzám, — tördelél zokogva, kétségbeesve Délia. Eltűrom a bűnhődést. Eltűrom, ha bánat, sérteget, csak ne lás-sam szenvedni... Köszönöm, hogy eljött, találkoznunk kellett, hogy elmondják mindent. S ha mindent tudni fog, hagyjon el, örökre... Vesse meg, gyűlölje meg bennem első szerelmét, de szánja a nőt. Az anya büne — lássa — gyermekeire száll. Én anyám gyermeke vagyok. Annak az anyának gyermeke, ki idegeivel szerette mindazokat, kik diadala szekerét tölték. A halál már ágya körül ólálkodott, midőn elmondá élettörténetét, feltárta születésem titkát. Bűnt szívtam be az anyatejjel, a

bűn volt nevelőm, tanító, barátom, testvérem. A halálnak kellett jönnie, hogy az anya elmondhassa, hogy nincs atyám, nem volt atyám.

Mikor megtudtam születésem titkát, oda rohantam haldokló anyám ágyához, megragadtam kezét, felráztam örök álomra szunnyadó lelkét: hadd hallja a gyermek átkát, ki anyját felelőssé teszi azért, mert atyátlan. Az átok folyt ajkamról, mint egykor az imádság. És mikor anyám összekulcsolta kezét, mikor könyörögve nézett üvegesedő szemével rám, mikor homlokán a halál veritéke megjelent: megborzádtam attól, amit tettem... Ő nem volt többé és én leborultam hideg teteméhez, csókjaimmal árasztám el száraz, kiaszott kezét s költögettem... ébresztgettem... nem ébredt. Tanító, nevelő, barátom: a bűn virrasztott velem. Tanító, nevelő: a bűn azt sugá fülemben: kövesd anyád példáját. Küzdöttem a bűnnel. Arcomba nevetett. Te akarsz különb lenni anyádnál? És... hallgatam a bűnre. Nem volt erőm, bátorságom megmondani önnek, kinek a gyermeke vagyok.

Elhagyottan a bűn szegődött tanácsadómul. Megmutatta az utat. Ráléptem, azon haladok. Kivettem a hálót: aranyhalak kerülnek bele. Gyémánt, arany, gyöngy hull az ölemben. Mindent boszszuért: az anyámért. És most tudja bűnöm, hagyjon el... Én nem vagyok méltó arra, hogy a bűntől fölemeljen.

Endre megborzadva nézte eszményét gyalázatában. Fojtogatta a levegő itt bent, szabadba vágyott. Az ő becsületes lelkének meg kellett találnia a kibontakozást.

— Isten önnel Délia. Nem teszek önnek szem-

egy női közép tanfolyamot. Egy intelligens körben élő nőnek az iskolai ismeret és tudományos műveltség csak nagyon is kivételképp szükséges arra, hogy belőle éljen és általa magának egzisztenciát biztosítson, hanem szükséges ez azért, mert általános műveltség el nem képzelhető anélkül, hogy az ember a tudományos világ nagy körvonalait ne ismerje. Már pedig egy intelligens körben élő nő az általános műveltség követelményei alá esik s így birnia kell mindazon ismereteket, melyeket ezen kör igényképpen tart fenn mindazokkal szemben, kik itt helyet követelnek maguknak.

Kétségtelen tehát az, hogy a polgári leányiskola az élettel szemben egy befejezett tanfolyamnak tekinthető, miért is itt a vezérelvnek oda kell törekedni, hogy az a leány növendék, ki a polgári leányiskolát elvégezte, annyi ismeretet vigyen ki az életbe, a mennyi föltétlenül megkívánatik arra, hogy a nő ne csak mint feleség, anya és gazdaasszony, de mint a művelt társadalom tagja is, csorba nélkül tölthesse be szép és nemes hivatását. S épen azért, a polgári leányiskolai oktatásnak nem arra kell törekedni, hogy a növendékek az elméleti ismeretekben vegytani pontossággal tudják felállítani a tudomány elveit és szabályait, hanem hogy a szabályok általános körvonalainak ismerete mellett, a tudományos világban az általános műveltség által megkövetelt széles tárgyismerettel birjanak. Tehát nem az a fő, hogy ha keveset tudnak is, de a tudásnak meg legyen a biztos alapja a szakismeretben, hanem hogy sokat tudjanak, hogy mikor az életbe kimennek: a nő előtt csak azért, mert ő nő, ne legyen teljesen terra incognita a tudomány egyetlen ága sem.

Ezt kívánja az általános műveltség. Epen azért a polgári leányiskola nem szakszerűleg tanult, hanem művelt nőket igyekezzen nevelni s ez csak úgy érhető el, ha itt az oktatás szelleme felszabadul a tudományos pedanteria sablonos szabályai alól s a nevelés szabad szárnyakat nyer, mely nem az ok és okozat közötti összefüggés vegyelemzésébe mélyeszi s fásasztja ki az elmét, hanem egy leányiskolai növendék látókörének megfelelően, könnyebb rendszerbe szedi össze s játszva állítja egybe az ismeretek azon halmazát, melyekre nem a tudomány, de az élet szempontjából van szükségük.

Szóval a társadalomnak nem tudományos, hanem művelt lelkű nőkre van szüksége s a női műveltség hivatása nem az, hogy a szakismeret csalhatatlanságával kösse és oldja a tudomány szálait, hanem hivatása, hogy a mindennapi élet körén kívül eső kérdésekben ne álljon egészen tájékozatlanul.

Az általános műveltség nem föltételezi azt, hogy megtudják határozni, minő vegyelemzési ellentét jut érvényre a márványban és kvarcban, hanem az a fő, hogyha élénk tesznek három darab követ, meg tudjuk különböztetni egymástól.

A polgári leányiskola oktatási rendszere és vezetési szelleme tehát csak akkor felel meg az élet követelményeinek, ha vezérelvként azt veszi, hogy a nő minden iskolai ismeretét a polgári iskolában nyeri és így annyi ismerettel bocsájtja az életbe növendékeit, mennyi egy művelt körben élő nőnek szükséges arra, hogy mint anya, feleség, gazdaasszony, szóval mint a család lelke, mint a művelt társadalom tagja, mint honleány, az élet küzdelmében reávaró nagy és nehéz feladatnak úgy felelhessen meg,

rehányást. Bocsásson meg, ha megbántottam. Nem volt jogom hozzá.

És amint ez a boldogtalan ember elhagyta azt a fényes, pompás termet, melyben összetört a szíve, mikor még hangzott lépteinek zaja a boltíves lépcső kövezetén: az a szép bűnös teremtés sikoltva futott az ajtóhoz, hogy visszazóljtsa azt az embert. De hiába! Kiáltását csak a falak visszhangozták.

E pillanatban komornája lépett be.

— Báró Makróczy kíván látogatást tenni.

Délia megigazította keblén a csipkedíszét.

— Vezesd be!

— Egy pillanat alatt rendbe szedte magát, csak sápadtsága árulta el lelkének belső harcait.

— Délia, ön ma feltűnően halavány! — rácsolta a báró.

— Üljön le Frici. Haragszom magára. Elhanyagol. Ritkán mutatkozik, mint a fehér holló.

— Tudja kedvesem, mióta a feleségem Meranból hazajött...

— Tehát papucs kormány?

Délia megnyomta a villamos csengőt: Hozzon madeirat.

... És Délia koccintott a báróval, itta a tüzes italt. Szerette volna kiverni a fejéből Endre emlékét. De hiába gondolt másra. A régi emlékek, mint napnyugtával a csillagok, egyre nagyobb számban zsi bongtak agyában. Eszébe jutott a mult, azok ártatlan örömei. És szilaj keserűség öntötte el lelkét. Felkapta a teli poharat s fenékgig hajtotta ki ujra.

A báró unottan kérdezte:

— Miért van olyan keserű hangulatban?

— Semmi, vagy mégis!... tudja mit, szakítottam gyermekkori ideálommal.

mint a költő mondja: „Nő, ha betöltöd csorba nélkül szent hivatásod, környezeted boldoggá teszted, hazádnak oszlopa vagy.”

Hirek.

— **(Kardos Kálmán főispán)** folyó hó 3-dikán érkezik Hidasról Pécsre, hogy a f. hó 4-iki rendkívüli megyei közgyűlésen elnökölhessen. — Szily László megyei alispánnak szabadságideje lejárván f. hó 2-ikán jön meg Pécsre Szent-Mártonból, hol szabadságidejét töltötte s f. hó 3-án átveszi hivatala vezetését.

— **(A katolikus egyházak egyesítése.)** A pápa elnöklése alatt a legközelebbi jövőben értekezlet lesz a Vatikánban, melyre a keleti egyházak pátriárkáit és érsekeit is meghívják. Az értekezlet tanácskoznia fog azok fölött a módozatok fölött, hogy mily módon lehetne a nem katolikus egyházakat a katolikus egyházzal a pápa pontifikátusa alatt egyesíteni, amia Vatikán legújabb politikájának nagy óhajta. A pápa következő indítványt szándékozik az értekezlet elé terjeszteni. A pápa követeli az egyházak fejeül való elismertetését. Ezzel szemben azonban megengedi a keleti egyházaknak nyelvük, a dogmáik és a külső szertartásai fentartását. Vatikáni körökben remélik, hogy ennek az akciónak, melyet már régebben előkészítettek, meg lesz a sikere.

— **(A vallás és közokt. miniszter)** elrendelte, hogy a középiskolák igazgatói ezentúl az eddigi 60 helyett 68 tanuló is fölvehetnek az egyes osztályokba. Csak ha ennél többen jelentkeznek fölvetelre, szükséges miniszteri engedélyt kérni.

— **A mohácsi vész 368-ik évfordulója.)**

A mohácsi vész háromszázhatvanötödik évfordulóját illő kegyelettel ülték meg Mohácson. Szerdán, augusztus 29-én gyászmise tartott a harcmezőn, Király József elhunyt pécsi püspök által hatvanhat év előtt épített kápolna előtt. Liposencsics Laurus gárdián 8 órakor horvát nyelven tartott hitszónoklatában emlékezett meg a gyászos napról. A vallásos szellemű beszédet ajtatosan hallgatta a nagy számu hallgatóság. Kilenc órakor Erdélyi káplán német nyelven tartott prédikációt, melyben a jelen volt németiséget vallás és hazaszeretetre intette. Tíz órakor állt a szószékre Kozáry Gyula pécsi hitoktató. Ekkor már a hallgatóság nagy tömeggé vördött össze, különösen az intelligencia volt nagy számban képviselve. Kozáry egy órai beszédben emlékezett meg a gyászos napról. A hallgatóság nagy örömmel élvezte azt a szellemi gyönyört, amelyet neki Kozáry a haza, társadalom és vallás iránti kötelességek teljesítésére buzdító beszédével nyújtott. A legjobb benyomást tette a hallgatóságra beszédek az azon része, amelyben az állam és egyház közti viszonyról békés szellemben tett említést. Kozáry e beszéde nyomtatásban megjelent. Ára 10 kr. Egy órakor délben Keserics plébánosnál diszebed volt, amelyen 25 egyházi- és világi férfi vett részt. Este az iparosok olvasó körében 100 terítékű bankett volt. Ezt megelőzőleg Margittai Valér joghallgató felolvasásban ismertette a szomorú csata egyes részleteit. A kellemes organummal tartott érdekes felolvasás mindvégig lekötötte a jelen voltak figyelmét. Végezetül pedig lelkes tapsokkal jutalmazták a felolvasót. A banketten számos tószat mondatott. A legmeghatóbb volt Margittai Péter lapszerkesztő, ki a névtelen hősök emlékére emelte poharát. Beszéltek még: Erdeody körelnök, Toldy Ignác, Bruck Mozin, Margittai Valér, Toldy József, stb.

— **(A sellyei vásár.)** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Sellyén f. é. szeptember 10-én barom- és 11-én kirakó országos pótvásár tartassék.

— **(Ünnepély Bányatelepen.)** Csütörtökön, mint Wiesner Rajmár bányagazgató névnapja előestéjén, szép ünnepélyesség folyt le a pécsi bányatelepen. Az igazgatósági lak elé, hol az igazgató családjával tartózkodott, az est beálltával felvonult a bányászzenekar indulója mellett a bányatelep egész lakossága s itt az ujjonnan alakult bányatelepi dalárda első nyilvános szerepléseként sikerült szerenáddal lepte meg Wiesner igazgatót. A dalárdát Wiesner Endre tanító szervezte tulnyomó részben fiatal bányamunkásokból s rövid két hónap alatt valóban bámulatos eredményt koronázta fáradozásait, mert a szabatosan előadott magyar dalokat hallva, az ember alig hinné, hogy hangjegyeket sem ismerő idegen ajku ifjak képesek legyenek ily összhangzó éneket s a szövegnek oly tiszta magyaros kiejtését produkálni. A szerenád után a tisztikar, élén az igazgatóval s követte számos munkás által Gebhardt vendéglőjébe vonult, hol a bányász-zenekar és egy cigánybanda egymást váltogató hangjai mellett vig áldomást vette kezdetét. Egy pécsi urakból álló kisebb társaság, köztük Erreth János országgyűlési képviselő, történetesen szintén az ezeréves gesztenyefánál időzött, miről Wiesner igazgató tudomást szerezvén, szíves előzékenységgel felkérte őket a mulatság megtekintésére. Az ifju da-

lárdá a pécsieknek is bemutatkozott néhány kardal élénklésével. A „Szózat“, a „Biró uram“, és „Zavaros a Tisza vize“ című darabokat igazi magyaros érzéssel adták elő, mire Erreth képviselő pár buzdító szót intézett a dalosokhoz azon óhajának adván kifejezést, hogy a magyar dal ifju művelői majdan hű polgárai legyenek a magyar hazának. Dörgő éljen erre a válasz, majd táncra perdült a fiatalabbja s jóval éjtél utánig jókedvvel járta a valcert, polkát, csárdást. A magyarosodás terjedését bányatelepeünkön nemcsak a külső feliratokon, de a bányász nép körében is látva, mi is az új bányász köszöntővel üdvözöljük őket: „Jó szerencsét!“

— **(A siklói takarékpénztár új igazgatói.)** Novák Sándor eddigi vezérigazgatót al-lásáról, melyet huzamos időn át töltött be, lemondván, helyébe a csütörtökön megtartott igazgatósági ülésen vezérigazgatóul Steinbach Mór siklói kereskedő lett megválasztva. Igazgatói helyettesekül pedig Strausz Ignác és Mautner Márk igazgatósági tagok választották meg.

— **(Öngyilkos csavargó.)** Tegnap reggel a budai külvárosi temetőn áthaladó emberek a temetőt átszelő vasuti vonalon egy a közönséges osztályhoz tartozó fiatal ember holttestét találták vértócsában. Nyaka teljesen keresztül volt vágva s feje ott hevert nem messze a töltés szélén. Az esetet rögtön bejelentették a rendőrségnek, melynek részéről megjelent a helyszínén Selényi Antal rendőrbiztos és Polnai Vilmos dr. kerületi orvos, kik a hivatalos szemle után konstatálták, hogy itt öngyilkosság esete forog fenn; s csakhamar bebizonyosodott, hogy az öngyilkos nem más, mint Hartung Gusztáv, 21 éves, bonyhádi illetőségű, nőtlen csavargó szabólegény, ki a rendőrség előtt eléggé ismeretes. Legutóbb is lopás miatt 3 havi fogházra ítélte el a kir. törvényszék. Még tegnapelőtt este 10 óra után kiment a temetőbe s megvárta a 11 órakor Eszék felől jövő személyvonatot; midőn a vonat a Zsolnagvár előtt robogott, a töltésre keresztbe feküdt s oda tette nyakát a sinekre. Néhány perc s a vonat leszelte fejét. A holttestet tegnap reggel a halottas házba szállították. Semmit sem találtak nála, a miről az öngyilkosság okára következtetést vonni lehetne.

— **(Leszakadt iskola padlás.)** A dráva-szentmártoni iskola padlására a tanító anyyi sok árpa s gabonát rakatott fel, hogy az leszakadt a nagy teher alatt. Szerencse, hogy szünidőben történt, mert ha az iskolai év folyama alatt történik s esetleg olyankor, midőn előadást tartanak, a szerencsétlenség elkerülhetlenné válik.

— **(Bruneau abbé kivégeztetése.)**

Tegnapelőtt reggel 5 órakor végezték ki a franciaországi Lavalban Bruneau abbét, ki gyakosság miatt ítéltetett halálra. Eleinte az a hír járta be az egész világ sajtóját, hogy a köztársaság elnöke megkegyelmezett e szörnyetegnek. E hír azonban nem bizonyult valósnak, mert a gyilkos abbé feje lehullt. Bruneau abbé Eutrampsban (Mayenne megyében) meggyilkolta a plébánosát; meggyilkolta továbbá özv. Bourdaisné és kirabolta. A törvényszék, mely előtt mindent bevalott, halálra ítélte. Védője Dominique kegyelmet kért az elnöktől számára, de Casimir Perier nem kegyelmezett meg neki. Bruneau meggyönt és igen nyugodtan ment a halál elé. A kivégzésnél körülbelül nyolcezer főnyi tömeg volt jelen, a mely nagy érdeklődéssel, lármázva nézte az előkészületeket és mikor a gyilkos feje lehullt, zajos tetszésnyilatkozatokban tört ki. Deibler párisi hóhér, már augusztus 27-én reggel érkezett Lavalba fiával és két segédjével s egy kis vendéglőben szállt meg, tőzsomszédságában a háznak, melyben Bruneau özv. Bourdaisné meggyilkolta és kirabolta. A lavalai lakosság sereggestől ment ki a vasuti indóházhoz s úgy szólván diadalmenetben kísérte a párisi hóhért és embereit szállásáig, melyet aztán óriási néptömeg táborozott körül egész a kivégzés pillanatáig. A szomszédos községekből kocsin, gyalog és vasuton szakadatlanul özönlött a nép Lavalba, különösen Bruneau káplán volt községeiből: Entrammes, Astillé, Forcé, Vontre és Eoronból alig maradt valaki otthon; sokan egész családostól ott voltak s miután a házakban szállást nem kaptak, az utcákon ütöttek táborot s ott töltötték az éjszakát. Az éjszaka már jó előre haladt, mikor egyszer futótűzként terjedt el a fenvirrasztó lármás sokaság közt a hír, hogy a kivégzést elhalasztják. Leirhatatlan izgatottság vett erőt a tömegen, mely fenyegetőve az ügyesség hivatalos helyisége felé nyomult átkozva a szörnyeteket. Érdekes megemlíteni, hogy azon a helyen, ahol most Bruneau abbét kivégezték, 1793-ban 20 lelkészt fejeztek le.

— **(Tűz a vidéken.)** Dárdán a község tulajdonához tartozó deszkapaját a napokban Ambrisi Mátyás két kis gyermeke játékközben fölgyújtotta. A pajta a benne lévő takarmánnyal együtt leégett. A kár 204 frt. — Kopácson Bencsik Judit daráló épülete a napokban leégett. A kár 1880 frt. — Kökényben tegnapelőtt este Horvát Márko szalmakazalja leégett. A kár 30 frt.

— **(Takarékpénztár Villányon.)** Szerdán egy igen látogatott gyűlést tartott Villányon az ottani intelligencia a polgársággal együtt. Napirenden volt egy igen fontos kérdés megoldása, a villányi takarékpénztár létesítése. A jelenlévők mind oda nyilatkoztak, hogy tovább nem halasztható a takarékpénztár felállítása és így az alakítást határozatilag kimondták. Eddig 600 részvényt biztosra vesznek, de ez a szám csakhamar szaporodni fog. Heller és Gold borkereskedők 500 részvénytől kezkeskedtek. A hangulat a takarékpénztár iránt igen kedvező.

— **(Pécs baranyai vendéglősök egylete.)** Csütörtökön délután 3 órakor a Hattyu éttermében a pécsi vendéglősök közgyűlést tartottak s megalakították a pécs-baranyai vendéglősök egyletét. A tisztikart következőleg választották meg: elnök: Mülherr A., alelnök: Bóza J., titkár: Dollinger András, pénztáros: Skrobai István, ellenőrök: Cserta, Graumann és Szabó, ügyész: Flóris Endre dr. Este ugyancsak a Hattyuban nagy társas vacsora volt melyen az egylet felvirágzásáért sokat kocintottak.

A választás ügyében a következő sorok közlésére kértünk fel: A pécs-baranyai vendéglősök ipartársulatának tegnap megejtett közgyűlési határozatára vonatkozó P. N. 211 (538) számában közölt cikk annyiban nem felel meg a valóságnak, a mennyiben másod alelnök megválasztásáról egyetlen hang sem volt, mert ilyenek választását az alapszabályok nem engedik meg. B. J.

— **(Művelt szobalány.)** Az ajtó előtt a kefényegbe be van szöve ez a szó Salve. Az inas kérdi:

— Vajjon mit jelent ez?

A szobalány feleli:

— Hogy lehet még azt se tudni? Azt jelenti: Tessék a sáros lábát letörölni.

— **(Jó uton halad.)** Rosz kinézésű, vézna leány állott tegnap a rendőrség előtt. Ruhája rongyos volt, fejét egy bizonytalan színű kendő fedte. Bartolovics Annának hívják s pécsi születésű. Rosz leány. A biztos kérdéseire töredelmesen vall zokogva. A tulajdon édes anyja panasolta be, mert meglopta, de nemcsak őt, hanem a szomszédokat is. Nem tartózkodik otthon anyja mellett, a ki a jó utra szeretné terelni, hanem csavarog a városban és lop. A lopott holmit rendszeren Fuchs Antalnéhoz szokta vinni, a ki azokat elárúsítja s az így nyert pénzen megosztokodt. Fuchsné ugyan erősen tagadta a dolgot, de a leány, kibén, úgy látszik, föléledt a becsület szikrája, rávallott. A leány különben nemcsak Pécsen szokott idegen dologhoz nyulni. Kirándulásokat tesz a vidékre. Így legutóbb Német-Úröghön Vig János házába lopózott be s a keze ügyébe akadt tárgyakat elemelte. A rendőrségtől a csendőrséghez szállították.

— **(Szinészet Villányon.)** Csütörtökön érkezett Villányra János szinigazgató társulatával. Az első előadás ma tartják.

— **(A hatodik gyógyszerter.)** A város közegészségügyi bizottsága csütörtökön délután ülést tartott, melyen a fölött tanácskoztak: szükséges-e városunkban egy hatodik gyógyszerter? A tanácskozás eredménye az, hogy a hatodik gyógyszerter felállítását nem tartják kifogásolhatónak, amár annak felállítására ez időszakra egyáltalán nem képez szükséglet. E gyógyszerter jogáért ifj. Antal Gyula és Bantler Ödön folyamodtak.

— **(A nemzetközi közegészségügyi és demografiai kongresszus)** ma nyílik meg Budapestén. Nagy esemény ez a közegészségügyet közvetlenül érintőleg általában; de még nagyobb esemény-számba megy Budapest székes-főváros helyi érdeke szempontjából. A király estélyt ad a kongresszus tagjai tiszteletére. A kormány a székes-főváros vendégei gyanánt tekinti a világ minden részéből összeseregülő tudósokat. A színházakban pedig tiszteletükre díszelőadás lesz. Szóval minden megtörténik, mi a budapesti nemzetközi kongresszusnak dísz és jelentőséget kölcsönöz. Baranya megye részéről Mendl Lajos dr. megyei tiszti főorvos s Johan Béla dr. megyei tb. tiszti főorvos, Pécs szab. kir. város részéről Vaszary Gyula rendőrfőkapitány s Czirer Elek dr. városi tiszti főorvos vesznek részt a kongresszuson.

— **(Segélypénz engedélyezése.)** A válás és közokt. miniszter néhai Somsich Ignác gerdei tanító özvegyének, szül. Koncsak Teréznek, évi 150 frt segélypénzt engedélyezett.

— **(Harcászati lögyakorlatok.)** A negyedik hadtestbe tartozó fővárosi gyalogezredek a rákosi nagy gyakorló téren befejezték harcászati lögyakorlataikat. Legjobban kitűnt a 32-ik ezred első zászlóalja, melynek lövései közül 46 százalék talált. Ezután az 52-ik pécsi gyalogezred következő 35 százalékkal. Lobkovitz hg. hadtestparancsnok is jelen volt a gyakorlaton s a legjobban lövő bakákat egy-egy ezüst forinttal ajándékozta meg és elrendelte, hogy az illetők kapják meg a piros bojtot.

— **(Összeesküvés a görög király ellen.)** Az Aixles Bainsben levő görög király ellen a fürdőben tartózkodó anarkisták, merényletet terveztek s csak a véletlennek köszönhető, hogy az összeesküvők szándéka nem sikerült.

— **(A hadsereg köréből.)** Ő felsége elrendelte Veit Ferdinánd őrnagynak az 52. sz. gyalogezredben, fél esztendőre való szabadságolását.

— **(Lopás a vidéken.)** Ifj. Krémer Ádám dunaszekesői lakos hétfőn a dunaszekesői szigetre látogatába ment Szimonovics Teréz nevű rokonához. Este ezüst óráját egy koronával együtt az ablak párkányára tette, maga pedig lefeküdt. Reggel föl ébredve az órának s koronának hiült helyét találta. A megindított nyomozás kiderítette, hogy a tolvaj Gombos György, kinél a koronát megtalálták, az óráról azonban nem akar fölvilágosítást adni. Letartóztatták és átadták a mohácsi kir. járásbírósnak. — Jesics Milán siklósi lakos szobájából néhány nét előtt 11 frt 10 kr. értékű fehérműt elloptak. A tolvaj csak most került meg. Berhardt Rozáliának hívják s Jesicsnél szolgálatban állott. A fehérműt megtalálták nála. A tolvaj nőt átadták a siklósi kir. járásbírósnak.

— **(Szivar és szivarkafogyasztás.)** Magyarországon az év első hat hónapjában a közönség 243.905.048 darab szivart és 296.528.657 darab szivarkát fogyasztott. A múlt év megfelelő időszakához képest az emelkedés kitétt a szivarnál 16.943.515 darabot, a szivarkánál 32.533.898 darabot. E számadatokba természetesen nincsenek befoglalva azok, kik részint pipadohánnyal, részint saját maguk készítette cigarettával elégitik ki dohányzási szenvedélyüket. A fogyasztás emelkedéséhez képest szaporodtak a bevételek is, a melyek a múlt év első felében elért 21.460.196 frttal szemben ez év június hó 30-áig 22.586.018 frtra rugtak és e szerint 1.125.821 frttal emelkedtek.

— **(A megyei legtöbb adót fizetők)** 1895. évre érvénynyel bírándó névjegyzékének összeállítása, illetőleg kiigazítása és megállapítására vonatkozólag a megyei alispán közhírré teszi, mi ként a kir. adóhivatalok által beküldött adókimutatások f. é. szeptember hó 1-ő napjától 8 ig bezárólag Stenge Ferenc vármegyei 1-ő aljegyző hivatalos helyiségében (Pécsen, vármegyeház I. em. 9. sz. ajtó) fognak közszemlére kitéteni és az azok ellen netalán szükséges felszólamlások megtehetése végett ugyancsak f. é. szeptember hó 10-én, mint az igazoló választmány összeülése és a névjegyzék megállapítása napján is a megyei székház nagytermében kitéve tartatni. Mindazon megyei lakosok, kik ezen fent kitétt határidő alatt betekinthező kimutatásokban netalán hibásan, vagy egyáltalán föl nem vétettek, de a fölvetelre törvényes igényt tartanak, úgyszintén azok, kik összes egyenes államadójuk kétszeres számítását igénybe venni kívánják, f. é. szeptember 10-ik napján reggeli 9 órától 12-ig és délután 3 órától 5-ig Pécsen, a megyei székház nagytermében tartandó nyilvános ülések tartama alatt az igazoló választmány előtt szóval, vagy írásban jelentkezhetnek és jogosultságukat kellő okmányokkal igazolhatják. A legtöbb adót fizetőknek az igazoló választmány által f. é. szeptember hó 10-én ekként megállapítandó névjegyzéke, betekinthező és az ellen az állandó bíráló választmányhoz az alább érintett határidő alatt beadható felebbezéseknek benyújtása céljából f. é. szeptember hó 16-tól 30-ig bezárólag a megyei székház hirdető tábláján lesz kifüggesztve s egyszeremind az egyes községeknek is közszemlére való kitétel végett megküldve.

— **(A körte utánérlelése.)** Az inyencek előtt igen nagy becsben állnak a franciaországi körték, mert rendkívül jóízűek és finom zamatuak. Sokáig azt hitték, hogy ezen kitűnő íz és zamat az ottani égaljnak és talajnak köszönhető, de később rájöttek, hogy nem így áll a dolog s az említett jó tulajdonságok egyszerűen a kezeléstől származnak. A francia termelő nevezetesen nem engedi a körtét fáján teljesen megérni, hanem leszedi már akkor, midőn a mag hegye feketedni kezd, a miről könnyen meggyőződhetni, ha az ember egy-két körtét kísérletül felszel. A leszedett körtéket aztán hűvös, száraz és szagtalan helyen gyapju ruhára kirakják, felül pedig ismét ugyanilyen szövettel letakarják s így hagyják 3-4 hétiig, mialatt a körték szépen utánérnek s felveszik azt a pompás zamatot és jó ízt, a mely a francia gyümölcsöt olyan kapóssá teszi. Ez a leirt eljárás mindenféle körtére alkalmazható, kivéven a nagyon későn érő téli fajtákat, melyeket teljes megérés előtt nem tanácsos leszedni, mert megráncosodnának s levetlenek, íztelenek lennének.

Művészet, irodalom.

„Cifra szabólegény és a szegény juhászlegény“ címe Jókai Mór „Világszép lányok“

lezújabb színművében előforduló, a budai színikör jeles karmestere Orbán Árpád által irt remek szép románcnak, melylyel a „Zenélő Magyarország“ szeptember elsei, 30-ik száma közleményeinek sorozatát megnyitja. A gazdag s érdekes műsort kiegészíti Fekete István „Hogy volt!“ gyönyörű palotás esárdása. A 3-ik szám kiegészíti Szabó István „Éljen a tánc!“ sikerült polka franchiseje s a 4-ik szám hozza végül Jensen Adolf „A hajnal köszöntése“ című remek szép jellem darabját. Bámulatba ejthet minden zongorázó: a gazdag s kiváló tartalom, ha elgondolja, hogy egy negyedévi 1 forint előfizetésért hat hasonló gazdag tartalmu szép kiállítású füzetet kap. Érdekében áll e fölül minden zongorázónak meggyőződnie. Előfizethetni a „Zenélő Magyarország“ kiadóhivatalnál Bpsten VI. Csengery utca 62 a/.

Törvénykezés.

A megégett gyermek. Özv. Mátyás Józsefné, hogy sanyaru sorsát elviselhetővé tegye, bejáróné volt több helyen. Hogy tehát elvállalt kötelességének megfelelően, korán kellett hazulról eltávoznia. Ilyenkor három éves kis leánykáját magára hagyta a szobában s az ajtót becsukta. F. é. január 27-ikén is így tett s azzal nyugodtan dolgai után látott. Mikor háromnegyed nyolckor hazatért, nagy füstöt talált a szobában. Iszonyu sejtélem fogta el szívet. S csakugyan ott feküdt a földön kis leánykája borzasztó égési sebekkel. Távollétében a szerencsétlen gyermek valami uton-módon gyufára tett szert s tüzet csinált, mert a tűzzel nagyon szeretett játszani. A gyermek egy negyed óra mulva iszonyu kínok közt meghalt. A kir. törvényszék csütörtökön vont felelősségre az anyát gondatlanságból okozott emberölés miatt. A szegény anya, ki gyermekét nagyon szerette, megtörve adta elő, hogy előző estén szomszédjától egy gyufát kért s azt a szekrényre tette, lehet, hogy a gyermek ezt látta s a gyufát másnap reggel onnan elvette s úgy történt a szerencsétlenség. A kir. törvényszék Czigliányi elnöklete alatt az anyát 1 havi fogházra ítélte el.

NYILT-TÉR. *)

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazok, kik boldogult férjem,
néh. PINTÉR JÓZSEF

elhalálózása által engem és családomat ért súlyos fájdalmat a temetésen és gyászmisén megjelenésükkel, koszoruk adományozásával, avagy részvételüknek egyébkénti nyilvánításával enyhíteni sziveskedtek, fogadják ezuton mélyen érzett hálám és köszönetem kifejezését.

Pécs, 1894. augusztus 29.

Özv. Pintér Józsefné.

Férfi és Női Ruhák

bármily színűek és viseltek is legyenek
Koch és Társa
vegyészeti ruhatisztító és javító intézetben
Budapest VIII., Népszínház-utca 24.
saját módszerük alapján meglepő szépen ujtitatnak fel.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

Laptulajdonos: Felelős szerkesztő:
NAGY FERENCZ. PLEININGER FERENCZ
Szerkesztő:
BOGÁTHY MEDÁRD.

Hirdetések.

Két vidéki

leány-gyermekeket

az iskolai évre elfogad teljes ellátásra egy családnak lakása az iskolák közelében van.
Czím a kiadóhivatalban.

A „Belvárosi bank és váltóüzlet“
Hecht Samu, Budapest, Kossuth Lajos-utca 13.
 Sorsjegyeket, arany és ezüst pénzeket a hivatalos
 árfolyamlap szerint vesz és elad.
 Értékpapírokra csekély kamat mellett kölcsönöz.
 Tőzsdei megbízásokat kötésenként 300 frt fedezet
 mellett elfogad.
 Törlesztési kölcsönt ad birtokra.
 1 frt 50 kr évi díjért sorsolási lapot küld.
 Igérvények minden húzáshoz kaphatók.
 Belvárosi bank és váltó üzlet
HECHT SAMU.

HÁZ ELADÁS.
Pécsett, Klimó-utca 26.
 számu a mostani korszak igényeinek megfelelő
 újonnan épült.
12 évig adómentes ház
 mely több lakás, 1500 hktl borpincze és
 tágas udvarból áll, vízvezetékekkel ellátva,
 szabad kézből eladó. Értekezhetni a tulajdonos
Putzer Antalnál,
 Ferencziek-utca 13. szám.

Csak is
„ZACHERLINT“

kell kérni, mert ez a leghathatósabb és legbiztosabb
irtószer mindennemű féreg ellen.
 A legnagyobb bizonyíték az eddig el nem ért erő és jószágáról, annak rendkívüli elterjedése, mert nem létezik ha-
 sonló szer, melyet kelendőségben a „ZACHERLIN“ huszorosán felül ne volna.
 Azonban mindenkor „ZACHERL“ jegyű lepecsételt üveget kell kérni. Minden más értéktelen utánzat.
 Árak palacszkban: 15, 30, 50 kr, 1 frt, 2 frt. — A Zacherlin gazdálkodó 30 kr.

- Kapható Pécsett:
- Grünhuth és Hirschler főraktár
 - Alt és Böhm
 - Belec Károly
 - Dobszay Antal
 - Eizer János
 - Gyimothy Gyula
 - Herdlein Lajos
 - Hamp-l Ede
 - Hollósy Adolf
 - Klobucsar Mihály
 - Köszl János
 - Leichtner Mór
 - Lill János
 - Lehner János
 - Mautner Mór
 - M^olnár János
 - Markus S.
 - Mitzky Mór
 - Präger János
 - Praindl Gyula
 - Raab Gábor
 - Ifj. Rézbányai János
 - Reinfeld A.
 - Simon János
 - Spitzer Jakab
 - Slovak Mór
 - Sperl Vilmos
 - Tóth Vilmos
 - Wallerstein R
- Weber Ferenc
 Wertheimer Ch.
 Zsivánovits Károly
 Reeh Vilmos özv.
 Spitzer Imre
 Sipőcz István gyógyszer.
 Buzits Mátyás
- Bonyhád:
 Traiber A. F.
 Ermel Adolf
- Bar.-Szabolcs:
 Pollák Gábor
- Bar.-Szt.-Lőrincz:
 Gebauer Tivadar
- Villányon:
 Gyimóthy Jákó.
- Vörösmart:
 Thury Dénes
- Szigetvár:
 Ocsodál Gusztáv
- Dombóvár:
 Kacs Kovács Jenő
 Spitzer József
 Pauncz Adolf
- Bátaszék:
 Mayer Gusztáv
 Eichardt József
 Gőzezy Nep. János
- Mohács-on:
 Auber Nep. János
 Pretzl Mayer Alajos
 Freund és társa
 Bachrach Győző
 Stranzinger Gyula
 Toldy Ignác
- Siklóson:
 Pauncz Géza
 Kürschner M.
 Bárány Sándor és társa
 Nendtvich Dező gyógyszer.
 Sesits Milán
 Weingoldner J.

királyi ítélő-tábla épületében
 lévő bolt helyiségbe helyez-
 tetett át.

Széchenyi-tér 14-ik

szám alatt lévő

Majláth tér 5. számú házból a

könyvnyomda

Taizs Mihály-féle

A

helyiségváltoztatás

Könyvnyomda-

Légtornászó társulat.

Van szerencsém a n. érdemű pécsi közönség
 tudomására hozni, hogy 30 kiváló tagból és
 saját zenekaromból álló légtornászó társula-
 tonnal, melyel mindenütt a legnagyobb sikert
 értem el, szeptember 4-ikén Pécsre érkezem
 és a budai külvárosi vásártéren emelendő díszes
 arenában előadásaim sorozatát megkezdem. Rész-
 letesebb program a megnyitás napján.

Tautz Péter
 igazgató.